

Innst. 223 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:46 S (2015–2016)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olaug V. Bollestad, Hans Fredrik Grøvan, Line Henriette Hjemdal og Anders Tyvand om å innføre prosjektet «Livsmestring i skolen» på skolens ungdomstrinn

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre prosjektet 'Livsmestring i skolen' på skolens ungdomstrinn, etter modell av 'Den kulturelle skolesekken'.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Christian Tynning Bjørnø, Martin Henriksen, Audun Otterstad, Tone Merete Sønsterud og Marianne Aasen, fra Høyre, Henrik Asheim, Norunn Tveiten Benestad, Kent Gudmundsen og Kristin Vinje, fra Fremskrittspartiet, Lill Harriet Sandaune og Bente Thorsen, fra Kristelig Folkeparti, Anders Tyvand, fra Senterpartiet, Anne Tinglestad Wøien, fra Venstre, fung. leder Iselin Nybø, og fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Lysbakken, viser til representantforslaget.

Komiteen vil understreke at barn og ungdom i Norge i hovedsak trives godt og har det bra på skolen.

Det er likevel behov for å skape et rom for samtaler om ulike utfordringer som barn og ungdom opplever i hverdagen, særlig for å bevisstgjøre elever om hvordan slike utfordringer kan mestres. Dette kan blant annet være knyttet til psykisk helse, mobbing og digital mobbing, prestasjons- og kroppspress, relasjonelle utfordringer, omsorgssvikt og familieproblemer, vold og overgrep, eller seksualitet, kjønnsroller og kjønnsidentitet.

Komiteen viser til behandlingen av Dokument 8:134 S (2014–2015) om satsing på psykisk helse i skolen og Dokument 8:38 S (2015–2016) om en styrket innsats mot mobbing i skolen, der komiteen nylig har behandlet temaer som er tett knyttet til slike utfordringer og til livsmestring i skolen.

Komiteen peker videre på «En god barndom varer livet ut. Tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom (2014–2017)» fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, der ett av tiltakene omhandler livsmestring i skolen. Komiteen viser til at Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) på oppdrag fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet våren 2016 har igangsatt en prosess for å utforme et opplegg for livsmestring for barn og unge som kan brukes i skolen, og der målgruppen i første omgang er 11-, 12- og 13-åringer. Innspillene skal vurderes av Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Komiteen imøteser dette arbeidet og regjeringens oppfølging av det.

Komiteen har merket seg at regjeringen som oppfølging av NOU 2015:8 Fremtidens skole. Fornyelse av fag og kompetanse, arbeider med en stortingsmelding om innholdet i skolen som vil omfatte både fornyelsen av Generell del og en fornyelse av innholdet i fagene. Komiteen viser til svarbrev 1. mars 2016 fra statsråden til komiteen og merker

seg at Kunnskapsdepartementet vil vurdere forslaget om livsmestring i skolen og hvorvidt livsmestring bør ivaretas som et tverrfaglig tema, som en del av arbeidet med denne meldingen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser for øvrig til at skolen, uavhengig av regjeringens videre oppfølging av NOU 2015:8 gjennom egen stortingsmelding, innenfor dagens rammer skal jobbe kontinuerlig med læringsmiljø og mot mobbing som en del av skolens samfunnsmandat. Dette er blant annet hjemlet i opplæringsloven, kapittel 9a. Livskvalitet og trivsel gjennom deltakelse i et faglig og sosialt fellesskap gir tilhørighet og reduserer risiko for psykiske og sosiale problemer. Her er tiltak som følger opp ulike lokale behov for å skape trygge, mobbefrie læringsmiljøer, viktig. Dette vil bidra til at skolene blir forebyggende og helsefremmende. I tillegg trenger elevene kunnskap, ferdigheter og holdninger for å kunne ta bevisste valg og forstå konsekvensene av disse. Slik kompetanse vil elevene utvikle gjennom opplæring i ulike fag, både hver for seg og i sammenheng. Elevenes læring og utvikling i skolen foregår i stor grad gjennom arbeidet med skolefag. I flere fag er livsmestring allerede i dag en del av fagets formål. Flere fag har også kompetansemål der elevene skal lære om forhold som handler om å mestre sitt liv, for eksempel egen fysisk og psykisk helse, kildekritikk og privatøkonomi.

Skolen skal gi elevene et godt grunnlag for fremtidig utdanning, arbeids- og samfunnsdeltakelse og livsmestring, og sørge for at elevene trives, utvikles og har det godt mens de er elever i skolen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti er

positive til prosjektet «Livsmestring i skolen». Disse medlemmer understreker skolens rolle i å motivere unge mennesker til å utnytte potensialet i sitt eget liv. Økt fokus på livsmestring, sosial kompetanse og satsing på det psykososiale arbeidsmiljøet er vesentlig for at skolen skal lykkes med dette. Disse medlemmer vil i denne sammenheng trekke fram Dokument 8:134 S (2014–2015) om en satsing på psykisk helse i skolen, som ble behandlet i Stortinget i februar 2016. Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmet da forslag om å integrere kunnskap om psykisk helse i skolens fag, slik at barn og unge får en helhetlig opplæring om kroppens fysiske og psykiske helse. Disse medlemmer mener refleksjon rundt temaer som psykisk helse, livsstil, mobbing, rusmiddelbruk, kroppspress o.l. vil kunne gjøre elevene bedre i stand til å møte livets oppgaver og ta hånd om seg selv og sitt eget liv. Disse medlemmer mener også at økt bevissthet og kunnskap om disse temaene kan bidra til at man legger bedre til rette for læring i andre fag og kompetanser.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:46 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olaug V. Bollestad, Hans Fredrik Grøvan, Line Henriette Hjemdal og Anders Tyvand om å innføre prosjektet «Livsmestring i skolen» på skolens ungdomstrinn – vedlegges protokollen.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 5. april 2016

Iselin Nybø

fung. leder og ordfører